

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA Nr. 162
din 11.03.2008

Dosar nr: 764/2007

Petiția nr: 17.432 din data de 29.11.2007.

I. Petent, C E cu domiciliul ales în

II Reclamat: V C , primar al municipiului Vaslui, cu sediul în Vaslui , str. Ștefan cel Mare, nr. 79, jud. Vaslui.

Obiect:

Discriminare produsă de către primarul municipiului Vaslui prin:

1. vinderea terenului de sub casă și demolarea imobilului în care locuiește;
2. comportament nedemn.

III. Procedura de citare.

Prin emiterea citației cu nr. 1264 și 1265 din data de 16 01 2008, pentru data de 21.02.2008, au fost îndeplinite cerințele legale.

La termenul fixat s-a prezentat petenta. Au fost depuse declarații de martor și copii de pe notificări și citații.

IV. Susținerile părților .

A. Petenta, C E sesizează consiliul cu privire la următoarele aspecte:

1. Familia petentei este formată din 5 familii(C I 3 persoane, C G 5 persoane, C E 5 persoane).
2. Petenta împreună cu ceilalți membrii locuiește într-o casă naționalizată pentru care a plătit impozite. La acest imobil petenta a adus nenumărate îmbunătățiri.
3. A locuit în acel imobil până în anul 2007 când dl. Primar a vândut terenul și a demolat toate imobilele ce au aparținut GOSCOM. Familiile numite de primar „țigani” au primit locuințe defavorizate, în ghetouri, fără geamuri.
4. În instanță, unde a intentat proces, primarul a creat un cadru intimidant ostil și degradant. Aceeași situație a fost și cu ocazia evacuării forțate de către executorul judecătoresc, date la care primarul a utilizat cuvinte nedemne.

Pornind de la situația prezentată se solicită analizarea cazului de către consiliu. În susținerea celor afirmate se anexează , în copie, actele de identitate, Contractul de închiriere, Citații, Tabel cu cei expropriați, certificat de grefă.

Prin întreaga atitudine și comportament al primarului s-a adus atingere dreptului la locuință, la ocrotirea sănătății și a demnității sale pe criteriul apartenenței la etnia roma.

B. Primăria municipiului Vaslui, prin *Adresa nr. 1707/2008*, arată următoarele:

1. Prin politica socială a primarului se asigură garantarea accesului efectiv la drepturile fundamentale cum sunt: dreptul la un loc de muncă, la o locuință, la asistență medicală, la educație etc.

2. Pe strada pe care a locuit și petenta, primăria a avut în proprietate o serie de case ce au avut destinația de case sociale. Aceste case aveau un nivel ridicat de degradare, toate fiind construite înainte de 1950 și reprezentau un pericol de prăbușire la un eventual cutremur;

3. Consiliul local al mun. Vaslui a decis scoaterea la vânzare a terenului și asigurarea unor condiții de locuit salubre chiriașilor;

4. petenta a locuit la nr. 76 împreună cu alți 15 membri, cărora li s-au repartizat (chiar dacă nu erau trecuți în contractul de închiriere) 1 apt. Cu 2 camere, 1 apt. cu 3 camere, 2 garsoniere. Locuințele repartizate celorlalți membri ai săi au fost ocupate mai puțin locuința repartizată petentei care este liberă.

V. In drept.

Având în vedere:

1. prevederile art. 7 din **Declarația Universală a Drepturilor Omului** potrivit căruia: „*Toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.*”

2. **O.G.137/2000**, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, forma republicată, la art.2 alin 1, constituie discriminare “**orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice**”;

Alin. 4 prevede că „**orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale**”.

(5) Constituie hartuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată, vârsta, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

Și **art.15** din același act normativ prevede “constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice **comportament manifestat în public**, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare,

ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei **comunități** și legat de **apartenența** acestora la o anumită rasă, naționalitate, **etnie**, religie, **categorie socială** sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții:

- Existența un tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența un criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Sub acest aspect, raportându-ne la definiția prevăzută de art.2, alin.4 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, constatăm că elementul material al faptei constă, în speță, în activitatea exterioară de săvârșire care se realizează sub forma unei acțiuni prin exprimare verbală. Se reține astfel un comportament activ, concretizat în afirmații care au un conținut bazat pe asocieri etnice în strânsă legătură cu un comportament reprobabil, care luate împreună, în general, denotă o stare față de care oamenii manifestă dispreț sau dezaprobare. Fapta reclamațiilor prin efectele pe care le generează supune unui tratament injust, degradant persoanele aparținând comunității roma.

Aceste sintagme care formează conținutul afirmațiilor ”Omoară țiganii, dărîmă casa peste ciurda de țigani fiindcă te-am plătit să nu mai rămână piatră pe piatră și nici un țigan”, prin ele însele sunt ofensatoare și aduc atingere demnității, având efect de a umili, constituind o apreciere jignitoare strâns legată de o percepție stereotipă asociată unei etnii, în speță etniei roma, similar unor percepții subiective generalizate cu caracter discriminatoriu, de tipul celor cu care etnia romă este asociată, spre exemplu:romii (tiganii) sunt ”imputiti, jegosi, nespălați, hoți” etc.

În ceea ce privește sensul afirmației, per se, nu poate fi reținută o conotație pozitivă sau cel puțin neutră, asocierea între agresiv – țigan – imputit, fiind negativă prin utilizarea coroborată a celor trei termeni și prin asociere cu apartenența la etnia roma. Aceste alături asociate termenului de ”țigan”, prin comportamentul activ manifestat sub formă de expresie verbală are la bază etnia și are ca efect atingerea demnității, drept garantat de lege, prin art. 1 al O.G. nr.137/2000, republicată: „În România, stat de drept, democratic și social, **demnitatea omului**, (...), liberă dezvoltare a personalității umane **reprezintă valori supreme și sunt garantate lege**”.

Din acest punct de vedere se întrunește elementul de defavorizare nejustificată, de supunere unui tratament injust al persoanelor față de care s-au făcut declarațiile respective, Cojocarul Eleonora și membrii familiei sale, relativ la alte persoane și subsecvent față de persoanele de etnie roma .

În ceea ce privește efectul public creat, Colegiul director reține că impactul afirmațiilor s-a realizat prin convorbire telefonică între primar și executorul judecătoresc și care a fost auzită de mai multe persoane.

Colegiul director reține intenția reclamatului de a supune unui tratament injust și degradant persoanele aparținând minorității roma, prin repetarea cuvintelor jignitoare.

De asemenea, este important să precizăm și rezultatele sondajelor de opinie din România, cu privire la raportarea populației majoritare la persoanele aparținând minorității roma. Astfel, 82% dintre cei intervievați consideră că romii sunt infractori, 70,7% apreciază că romii ar trebui să fie separați de ceilalți cetățeni, 41,1% nu ar accepta vecini romi, 62,7% consideră că romii nu ar trebui lăsați să călătorească în străinătate și 48,6% sunt de părere că creșterea populației roma ar trebui limitată.

Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul Director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive prevăzute de art. 2 alin.5 din O.G. nr.137/2000.

Colegiul Director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care este acuzat primarul municipiului Vaslui. În acest sens sunt reținute declarațiile lui D F și D S , care au auzit discuția telefonică dintre primar și executorul judecătoresc, precum și ale lui D I și B G , care au declarat că au fost prezenți la momentul în care primarul orașului a venit la locul în care se demola imobilul în care locuia petenta și, acesta, a spus "aceștia vor fi demolați pentru că sunt țigani și țiganii nu au teren și casă, nu au avut niciodată proprietăți și cît este el primar nu or să aibe imobil proprietate".

Pornind de la circumstanțele în care s-au derulat evenimentele, discuție telefonică , colegiul se va orienta asupra sancțiunii cu avertisment a făptuitorului.

Având în vedere considerentele reținute de Colegiul Director, în temeiul art. 20 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Evacuarea petentei și a membrilor familiei sale din imobilul situat pe .. nu constituie faptă de discriminare potrivit O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
2. Atitudinea primarului municipiului Vaslui, dl. V C față de petentă și față de membrii familiei sale întrunește elementele constitutive ale faptei de hărțuire, prevăzută de art. 2 ali. 5 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
3. Aplică sancțiunea contravențională „avertisment” domnului V C primar al Municipiului Vaslui.
4. Prezenta hotărâre se va comunica în termen legal părților.
5. Clasare dosarului.

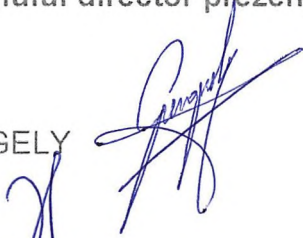
VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța competentă și în termenul legal, potrivit Legii nr.554/2004 privind contenciosul administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

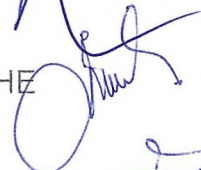
DEZIDERIU GERGELY

HALLER ISTVAN

IONIȚĂ GHEORGHE

PANFILE ANAMARIA

TRUINEA ROXANA PAULA

Data redactării 17. 03. 2008

